

Monumentnummer*: 491984

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 oktober 1995
Kadaster deel/nr 82880/69

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Amsterdam	Amsterdam	Noord-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Amsterdam	Oud-West

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Amsterdam	Q			7554

Omschrijving**

Object-Omschrijving

HOOFDGEBOUW van het voormalige Gemeentetram-kantoor, ontworpen door PW-architect P.L. Marnette op een samengestelde U-vormige plattegrond (ca. 51 x 21 m), bestaande uit een middenblok en twee hoekpaviljoens. Alle bouwdelen worden gedekt door een plat dak en zijn door Hildo Krop van beeldhouwwerk voorzien. Het middenblok bevat een breed middendeel en twee smalle risalerende overgangsdelen naar de hoekpaviljoens. De voorgevel van het middendeel is sterk horizontaal en verticaal geled. De onderste drie bouwlagen hebben een symmetrische verdeling van identieke vensters: laag benedenraam en drie smalle en hoge bovenlichten. Tussen de vensters als liseen uitgewerkte muurdammen. Aan de bovenzijde van de muurdammen en ter hoogte van de bovenzijde van de vensters van de begane grond verschillende figuratieve bouwceramiek. De bovenste, vierde, bouwlaag bestaat grotendeels uit blind metselwerk, onderbroken door een zestal vensters met middenstijl en horizontale roedenverdeling. De zijkanten van de kozijnen zijn iets gehoekt, met klein omvattend ornament. De gevel-beëindiging is getand. De toegangspartij in het midden bestaat uit een zich verjongend portiek met natuurstenen stoep, zware dubbele houten toegangsdeur met horizontale elementen van verschillende lengte waartussen vensterglas. Aan weerszijden van de toegang aan de bovenzijde een uitgewerkte lantaarn in Amsterdamse School-stijl. Verder een groter bouwceramisch ornament in het gevelvlak boven de toegang. De gevelvlakken tussen de vensterseries van de onderste drie bouwlagen en die boven de toegang zijn opgebouwd uit gemetselde vlakken zonder verband. Het gevelvlak bij de bovenste verdieping is in ruitmotief gemetseld.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De achtergevel van het middendeel is vrijwel identiek aan de voorgevel. Afwijkend is de aanwezigheid van een rechtstreeks uit de Singelgracht opgaande kelderverdieping. Vensters met brede driezijdige onderdorpel. In het midden van de begane grond twee toegangsdeuren. Een kleine trap verleent vanaf een aanlegsteiger toegang tot deze deuren. De gevelbeëindiging is recht.

De voorgevel van het smalle linker-overgangsdeel, risalerend ten opzichte van het middendeel, heeft een ladderraam over drie verdiepingen, alwaar zich het trappenhuis bevindt. Het ladderraam bestaat uit twee gekoppelde vlakken met roedenverdeling, opgebouwd uit drie bij achtentwintig vierkante kleine ramen. De brede zijgevel van het smalle linker-overgangsdeel bevat boven het hoekpaviljoen nog enkele vensters. Op het dak een vierkante opbouw. De achtergevel van het smalle linker-overgangsdeel risaleert licht ten opzichte van de achtergevel van het middendeel en bevat per verdieping een breed venster met middenkalf en verticale roedenverdeling en tien kleine ramen. Op de bovenste verdieping een venster met dubbel draairaam. Een gebogen kademuur sluit op deze achtergevel aan. De voor-, zij- en achtergevel van het smalle rechter-over-gangsdeel zijn identiek met die van het linker-overgangsdeel.

De voorgevel van het ruim zes meter ten opzichte van het middenblok naar voren gezette rechterhoekpaviljoen heeft op de eerste en tweede bouwlaag een breed venster met middenkalf en achtruitsverdeling. Op de derde bouwlaag een gelijkbenig trapezoïdaal venster met open middenstijl met verticale serie driehoekige verdeling; verder middenkalf en horizontale roeden. Het middendeel van de voorgevel is hoger opgetrokken.

Op de hoeken een afgerond gemetselde overgang met ter hoogte van de derde bouwlaag een overhoeks geplaatst venster met middenstijl en horizontale roedenverdeling. Decoratief metselwerk ter hoogte van de begane grond. De zijgevel van dit hoekpaviljoen bevat op de begane grond zes vensters met boven de onderdorpel een laag benedenraam en drie smalle en hoge bovenlichten. Op de muurdammen tussen de vensters figuratieve bouwceramiek, verwijzend naar de oorspronkelijke bestemming van het gebouw. Boven de cordonlijst kraagt de gevel licht uit, voorzien van twee series van vijf vensters met middenstijl en -kalf en horizontale roedenverdeling. Plat dak met dakterras. De achtergevel van dit hoekpaviljoen heeft op de begane grond een groot venster met laag benedenraam en vijf smalle hoge bovenlichten. Verder een onderdorpel en rechts boven het venster figuratieve bouwceramiek. Op de verdere verdiepingen elk een venster met middenstijl en -kalf en horizontale roedenverdeling.

De zijgevel van het linker-hoekpaviljoen heeft op de begane grond aan de rechterzijde drie gekoppelde toegangsdeuren voor de inpandige garage. Aan de linkerzijde vier vensters met boven de onderdorpel een laag benedenraam en drie smalle en hoge bovenlichten. Verdere zijgevel en achtergevel en voorgevel overeenkomstig het rechter-hoekpaviljoen.

Waardering

Expressionistisch kantoorgebouw, hoofdonderdeel van het vroegere Gemeentetram-kantoorcomplex, van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische en situationele waarde.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

Overheidsdienstgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument